Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1854.

Oddział drugi.

Część VI.

Wydana i rozesłana dnia 3. Czerwca 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für bas

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Ausschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1854.

Zweite Abtheilung.

VI. Stück.

Ausgegeben und verfendet am 3. Juni 1854.

15.

Reskrypt Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 24. Lutego 1854.,

wydany do galicyjskiego Trybunału apelacyjnego,

względem oddawania na pocztę i z poczty sądowych korespondencyj i aktów w c. k. urzędach pocztowych.

Z powodu zaszłych znowu wątpliwości co do sposobu, w jakim pocztą posyłane sądowe korespondencye i akta mają być oddawane do pocztowego zakładu, Ministerstwo Sprawiedliwości widziało się spowodowanem odpis rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 19. Kwietnia 1851., l. 13970, wydanego do niektórych krajowych sądów głównych a oraz powołane w temże rozporządzeniu c. k. Ministerstwa Handlu z dnia 4. Października 1850. r. l. 3536, udzielić w dodatku c. k. Trybunałowi apelacyjnemu ku własnemu zachowaniu się i pouczeniu sądów, sobie podległych.

Krauss m. p.

Alegat do l. 15.

Reskrypt Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 19. Kwietnia 1851. do l. 13970.,

wydany do niektórych Sądów głównych krajowych.

Z powodu zaszłego zażalenia, jako władze pocztowe na zasadzie rozporządzenia z dnia 4. Października 1850., stwierdzenia oddzielnie prowadzonych dzienników oddawczych co do nierekomendowanych urzędowych korespondencyj odmawiają, c. k. Ministerstwo Handlu pismem Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 22. Lutego r. b. wezwanem zostało, aby w celu zaradzenia potrzebie wydało odpowiedne rozporządzenia.

Poczem c. k. Ministerstwo Handlu oświadczyło temu Ministerstwu pismem z dnia 21. Marca t. r. l. 1060 C., że c. k. urzędom pocztowym oznajmiono, iż można na to przystać, ażeby sądy urzędowe także nierekomendowane korespondoncye oddzielnie wciągały do podawczego dziennika pocztowego, w którymto razie odbiorca na poczcie rzetelne odebranie ilości pakietów w tymże dzienniku stwierdzić powinien, że atoli inne postanowienia przytoczonego tu w odpisie rozporządzenia z dnia 4. Października 1850. l. 3536. C., o oddawaniu na pocztę rekomendowanych, tudzież oddawaniu z poczty urzędowych korespondencyj, także w stosunku do sądów w mocy swojej utrzymane być mają.

15.

Erlaß des Juftizministeriums vom 24. Februar 1854,

an bas galigifche Appellagionsgericht,

betreffend die Auf- und Abgabe der gerichtlichen Korrespondenzen und Aften bei ben f. f. Postämtern.

Aus Anlaß neuerdings hervorgekommener Anstände über die Art und Weise, in welcher durch die Post zu versendende gerichtliche Korrespondenzen und Akten der Post - Anstalt zu übergeben sind, sindet sich das Justizministerium bestimmt, dem Appellazionsgerichte in der Beilage eine Abschrift der am 19. April 1851 Zahl 13970 an mehrere Oberlandesgerichte ergangenen Justiz = Ministerial = Verordnung sammt der in derselben bezogenen Verordnung des k. k. Handelsministeriums vom 4. Oktober 1850 Zahl 3536- zur eigenen Darnachachtung und Verständigung der untergeordneten Gerichte mitzutheilen.

Krauß m. p.

Beilage zu Mr. 15.

Erlaß des Justizministeriums vom 19. April 1851, Z. 13970,

an mehrere Oberlanbesgerichte.

Mittelst hierortiger Zuschrift vom 22. Februar b. J. wurde über die vorgekommene Beschwerde, daß die Postbehörden auf Grundlage einer Verordnung vom 4. Ottober 1850 die Bestätigung individuell geführter Aufgabs = Journalien rücksichtlich der unrekommandirten ämtlichen Korrespondenzen verweigern, an das k. k. Handelsminissterium das Ansuchen gestellt, zur Treffung einer diehfälligen Abhilfe die geeignete Verfügung zu erlassen.

Hierüber hat das f. f. Handelsministerium mittelst Zuschrift vom 21. März d. J. Zahl 1060 C. anher eröffnet, es sei den k. k. Postämtern bedeutet worden, daß wenn die Gerichtsbehörden auch die nicht zu rekommandirenden ofsiziosen Korrespondenzen speciell in das Post-Aufgabs-Journal einzeichnen wollen, dieses zulässig sei, und sodann der übernehmende Post-bedienstete den richtigen Empfang der Stückzahl in diesem Journale zu bestätigen habe, daß jedoch die übrigen Bestimmungen der hier in Abschrift anliegenden Berordnung vom 4. Oktober 1850 Zahl 3536/C., bezüglich der Aufgabe der zu rekommandirenden und der Abgabe der ofsiziosen Korrespondenzen, auch gegenüber den Gerichtsbehörden auferecht erhalten werden müssen.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa Handlu, Przemysłowości i Budowli publicznych z dnia 4. Października 1850. do l. 3536 C.,

o postępowaniu z urzędowemi korespondencyami co do oddawania tychże na pocztę i z poczty w c. k. urzędach pocztowych.

Aby czynności urzędów pocztowych przy odbiorze i oddawaniu urzędowych korespondencyj, jak dalece ze względu na potrzebną kontrolę to jest możliwem, uprościć, i bieg manipulacyi pocztowej także i pod tym względem przyspieszyć, Ministeryum Handlu, Przemysłowości i Budowli publicznych widzi się spowodowanem, dlą takowych czynności, począwszy od dnia 1. Stycznia 1851., przepisać następujące postępowanie:

- 1. Urzędy powinny nierekomendowane urzędowe korespondencye tylko sumarycznie co do ilości pakietów wpisywać do dziennika podawczego, który A. podług wzoru A. urządzony być ma, odbiorcy zaś na poczcie powinni tylko odebranie ilości w ogóle podpisem swoim stwierdzić.
  - 2. Dla urzędowych korespondencyj, które władze urzędowe za rekomendacyą chcą oddawać, należy prowadzić osobny dziennik oddawczy w formie dotąd używanéj, to jest tak, że pojedyncze pakiety tamże oddzielnie z wypisaniem dokładnego adresu wciągnione być powinny.

Co do tych korespondencyj powinni odbiorcy na poczcie dokładnie się przekonać, czy przyniesione z zarekomendowaniem pakiety zgadzają się z datami w dzienniku wyrażonemi, i dopiéro potém rzetelne odebranie wyrażeniem swojego podpisu w dzienniku stwierdzić.

Wydawanie oddawczych i powrotnych recepisów na wszelkie korespondencye ma miejsce tylko względem korespondencyj sądów, i to na wyraźne żądanie w owych tylko wypadkach, w których wydawanie takowych wynika z przepisów o czynnościach sądowych.

3. Korespondencye urzędowe, nadchodzące do urzędów pocztowych, mają odbiorcy onychże na poczcie wpisywać sumarycznie, wszakże z wyłączeniem pakietów rekomendowanych, w oddawczym dzienniku, który według wzoru B. prowadzić należy.

Słudzy urzędowi powinni ilość oddanych sobie pakietów w przytomności urzędników pocztowych w dzienniku podpisem własnym stwierdzić, a potém je dopiéro wraz z dziennikiem do doręczenia odebrać.

W urzędach, do których korespondencye są wystosowane, przynależny urzędnik ma się przekonać, czyli są wszystkie pakiety, które są zapisane,

Verordnung des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffent= liche Bauten vom 4. Oktober 1850, Zahl 3536 C.,

betreffend die Behandlung der ämtlichen Korrespondenzen hinfichtlich deren Aufund Abgabe bei den k. k. Postämtern.

Um die Amtshandlungen der Postämter bei der Uebernahme und Abgabe der offiziosen Korrespondenzen, soweit es mit Rücksicht auf die erforderliche Kontrole thunlich ist, zu vereinfachen und den Gang der Postmanipulazion auch in dieser Beziehung zu beschleunigen, sindet man sich bestimmt hiefür vom 1. Jänner 1851 an, folgendes Verfahren vorzuzeichnen:

- 1. Die unrekommandirten ämtlichen Korrespondenzen sind in dem nach dem Formulare A. zu führenden Aufgabs = Journale von den Behörden nur der Stückzahl nach A. summarisch einzutragen, und die übernehmenden Postbediensteten haben nur die übernehmenden Gesammtzahl mit ihrer Unterschrift zu bestätigen.
- 2) Ueber jene ämtlichen Korrespondenzen, welche die Behörden rekommandirt aufgeben wollen, ist ein eigenes Aufgabs = Journal in der bisher üblichen Form, nämlich so zu führen, daß die einzelnen Stücke darin speziell mit Angabe der vollständigen Adresse verzeichnet werden.

Die Postbediensteten haben sich bezüglich dieser Korrespondenzen genau zu überzeugen, ob die überbrachten zu rekommandirenden Stücke mit dem in dem Journale eingesetzen Daten übereinstimmen, und dann erst den richtigen Empfang durch Beisetzung ihrer Unterschrift im Journale zu bestätigen.

Die Ausfertigung von Aufgabs= und Retour=Rezepissen für sämmtliche Korrespondenzen hat nur bezüglich jener der Gerichtsbehörden, und zwar über ausdrückliches Berlangen blos in den Fällen Statt zu finden, in welchen die Ausfertigung derfelben durch die Gerichts-Geschäftsordnung bedingt ist.

3. Die bei ben Postämtern einlangenden offiziosen Korrespondenzen sind von den Postbediensteten in die nach dem Formulare B. zu führenden Abgabs = Journale sum= B. marisch, jedoch unter Ausscheidung der rekommandirten Stücke einzutragen.

Die Amtsbiener haben die Zahl ber ihnen übergebenen Stücke in Gegenwart des Postbediensteten mit ihrer Unterschrift im Journale zu bestätigen, und dann dieselben sammt dem Journale zur Bestellung zu übernehmen.

Bei ber Behörbe, an welche die Korrespondenzen gerichtet sind, hat der betreffende Beamte berselben sich von dem Vorhandenseyn aller eingetragenen Stücke zu i znalaziszy je, stwierdzić odebranie podpisem swojego nazwiska w oddawczym dzienniku, który do dalszego użytku w jego schowku pozostanie.

4. Na pakiety za rekomendacyą nadeszłe wydawać należy, jak dotychczas recepisy oddawcze, podpisywane albo przez sługę urzędu, jeśli do tego jest upoważniony, albotéż w przeciwnym razie przez urzędnika dotyczącéj władzy, do takiej czynności przeznaczonego.

Urzędnicy pocztowi mają nad tém czuwać, ażeby sługom urzędowym wydane w celu wspomnicnym oddawcze recepisy, opatrzone podpisem wspomnionego urzędnika, zawsze w należytym czasie zwracano tymże urzędnikom pocztowym.

5. Pocztowe dzienniki oddawcze, tak co do rekomendowanych jak nie rekomendowanych korespondencyj, mają władze dostarczyć, i takowe prowadzić.

Dzienników zaś co do oddawanych z poczty korespondencyj, dostarczy na teraz zakład pocztowy, a potrzebny zapas arkuszy dziennika, równie jak druki wszelkiego innego gatunku, będzie od urzędów pocztowych pobiérany.

überzeugen und nach richtigem Befunde die Uebernahme durch seine Namensunterschrift im Abgabs-Journale zu bestätigen, welches bis zum weiteren Gebrauche in bessen Berwahrung zu verbleiben hat.

4. Ueber die rekommandirt eingelangten Stücke find wie bisher die Abgabs = Rezespisse auszufertigen, und entweder von dem Amtsdiener, so ferne derfelbe hiezu besvollmächtigt ist, oder aber, wenn dieß nicht der Fall ist, von dem hiezu bestimmten Beamten der betreffenden Behörde zu unterzeichnen.

Die Postbediensteten haben darüber zu wachen, daß die zu dem letteren Behufe an die Amtsdiener ausgefolgten Abgabs = Rezepisse, mit der Unterschrift des erwähnten Beamten versehen, immer rechtzeitig dem Postbeamten zurückgestellt werden.

5. Die Post = Aufgabs = Journale sowohl für rekommanbirte ais für unrekommanbirte Korrespondenzen haben die Behörden beizustellen und zu führen.

Die Abgabs = Journale werden vor der Hand von der Postanstalt beigeschafft, und es sind die erforderlichen Vorräthe von Journals = Bögen von den Postämtern so wie jede andere Drucksorte zu beziehen.

Wzór A.

dla pocztowych dzienników, co do pakietów na pocztę oddawanych.

Data	Godzina podania	Ilość oddanych pakietów	Stwierdzenie odebrania	Data	Godzina od- dania	Ilość oddanych pakietów	Stwierdzenie odebrania
Sierpnia 1. 2. 3.	10. godzina przed południem 4. godzina popołudniu	14 12 20 18	N. N. urzędnik pocztowy N. N. urzędnik pocztowy N. N. urzędnik pocztowy N. N. urzędnik pocztowy				

Formulare A.

Für Post-Aufgabs-Journale.

Datum	Stunde der Aufgabe	Anzahl ber auf- gegebenen Stücke	Uebernahm8= Bestätigung	Datum	Stunde ber Aufgabe	Anzahl ber auf- gegebenen Stüde	Nebernahms= Bestätigung
August					4		
J.	10 Uhr Vormittag	14	N. N. Postbeamte				
1.	4 Uhr Nachmittag	12	N. N. Postbeamte				
2.	10 Uhr Vormittag	20	N. N. Postbeamte				
3.	10 Uhr Vormittag	18	N. N. Postbeamte				
7							

Wzór B.

dla pocztowych dzienników, co do pakietów z poczty oddawanych.

Data	Pora dnia i godzina		nierekomendo- wanych	ietów icie:	Odbiór przez	Data	Pora dnia i godzina	nierekomendo- wanych	ietów icie: wazez	Odbiór przez
Stycznia 1. 1	9. godzina ranna 4. godzina wieczorna 10. godzina ranna	3	16 18	18 21	N. N. sługa urzędowy N. N. protokolista podawczy N. N. sługa urzędowy N. N. protokolista podawczy N. N. sługa urzędowy N. N. protokolista podawczy					

Formulare B.

Für Post-Abgabs-Journale.

Datum		Stückzahl, und zwar:					Stunde	Stückzahl, und zwar :			no n
	Tagzeit und Stunde	refonmanbirte	unrefommanbirte	3ufammen	llebernahme von	Datum	Taggeff unb	yelommanbirte	unreformmanbirte	3ufammen	Uebernahme von
Jänner		n h			7			41			
1.	9 Uhr Morgens	2	16	18	N. N. Amtsbiener N. N. Einreichungs=						
1.	4 Uhr Abends	3	18	21	Protofollist N. N. Amtsdiener N. N.						
					Einreichung&= Protokollist					A ANTINOMETER ANTI	
2.	10 Uhr Morgens	10	25	35	N. N. Amtsbiener N. N. Einreichungs= Protokollist						

16.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 7. Marca 1854.,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których istnieją uniwersytety,

jako dochód współczłonków uniwersyteckich, pobiérany w opłatach kolegialnych i taksach, podlega opodatkowaniu.

Na wniesione zapytanie, czy dochód, który współczłonkowie uniwersyteccy pobiérają w taksach i opłatach kolegialnych, ulega podatkowi dochodowemu, oświadcza się, że istotnie ten dochód jest objęty pod gatunkami dochodu według §. 4., II. a), opodatkowaniu ulegającemi, i że na takowy według klasy II. z dalszém zachowaniem postanowień §§. 12. i 19. ustawy o podatku dochodowym z dnia 29. Października 1849. podatek nałożony być powinien.

Baumgartner m. p.

17.

Obwieszczenie krakowskiej Komisyi gubernialnej z dnia 3. Kwietnia 1854.,

względem urządzenia rzemiosł budowlanych.

W skutek polecenia wysokiego Ministeryum Handlu, Przemysłowości i Budowli publicznych z dnia 21. Marca 1854. r. l. 6861 H. wstępuje w działalność w okręgu administracyjnym krakowskim nowe urządzenie rzemiosł budowlanych, i toż w załączeniu podaje się z następującemi uwagami do powszechnéj wiadomości, a mianowicie:

- a) Osiągniętéj w Wielkiem Księstwie Krakowskiem według obecnie istniejących przepisów pełnoletności nie znosi wprawdzie niniejszy przepis §. 2., atoli co do dozwolić się mającego wykonywania rzemiosł budowlanych, małoletność powinna trwać do skończonych dwudziestu czterech lat tak, jak to pod względem zawierania związków małżeńskich cesarskim patentem z dnia 23. Marca 1852. r. artykułem IV. jest rozporządzono.
- b) Pod wzmiankowaną w niniejszém urządzeniu krajową Dyrekcyą Budowniczą, ma się rozumieć urząd tej nazwy dla krakowskiego okręgu administracyjnego, to jest dla siedmiu zachodnich obwodów Galicyi wkrótce zaprowadzić się mający.
- c) Nim będzie ten urząd ustanowionym, podania o przedsięwzięcie egzaminu w celu uzyskania upoważnień do wykonywania rzemiosł budowlanych w ob-

16.

Verordnung des Finanzministeriums vom 7. März 1854,

giltig in allen Rronlandern, in welchen fich Universitäten befinden.

über die Steuerpflichtigkeit des Ginkommens der Universitäts : Mitglieder aus den ihnen zufließenden Kollegiengeldern und Tagen.

lleber die Frage: ob das Einkommen, welches den Universitäts-Mitgliedern aus den Taxen und Kollegiengelbern zusließt, der Einkommensteuer unterliegt, wird erklärt: daß dieses Einkommen allerdings unter den gemäß S. 4, II. a) steuerbaren Arten des Einkommens begriffen ist, und als solches in der II. Klasse mit weiterer Beachtung der Anordnungen der SS. 12 und 19 des Einkommensteuergesetzes vom 29. Oktober 1849 zu besteuern kommt.

Baumgariner m. p.

17.

Kundmachung der Krakauer = Subernial = Kommission vom 3. April 1854.

das Negulativ für die Baugewerbe betreffend,

Bu Folge Weisung des hohen Ministeriums für Handel, Gewerde und öffentliche Bauten vom 21. März 1854 Zahl 6861 H. tritt im Verwaltungsgebiete Krakau ein neues Regulativ über die Baugewerbe in's Leben, welches im Anschluße mit nachsstehenden Bemerkungen zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird, und zwar:

- a) Die im Großherzogthume Krakau nach ben jest geltenden Gesehen erreichte Großsjährigkeit wird durch die vorliegende Vorschrift S. 2 zwar nicht aufgehoben, es hat jedoch in Betreff ber zu bewilligenden Ausübung eines Baugewerbes die Minberjährigkeit bis zum vollstreckten vier und zwanzigsten Jahre in gleicher Weise fortzubauern, wie dieß in hinsicht auf die Schließung der Che mit dem kaiferlichen Patente vom 23. März 1852, Artikel IV. angeordnet wurde.
- b) Unter der in dem gegenwärtigen Regulativ erwähnten Landesbau-Direkzion ist die für das Verwaltungsgebiet Krakau, d. i. für die sieben westlichen Kreise Galiziens demnächst zu errichtende Landesbau-Direkzion zu verstehen.
- e) Bor Errichtung bieser Behörde sind die Gesuche um Bornahme der Prüfung zur Befähigung für Baugewerbe in den Kreisen Wadowice, Bochnia, Sandec, Jasto,

wodach wadowickim, bocheńskim, sandeckim, jasielskim, tarnowskim i rzeszowskim, mają być wnoszone do krajowej Dyrekcyi Budowniczej we Lwowie, w obwodzie krakowskim zaś do c. k. Zarządu budownictwa w Krakowie.

Mercandin m. p.

Alegat do nr. 17.

U r z ą d z e n i e rzemiosł budowlanych.

§. 1.

Pozwolenie samodzielnego wykonywania rzemiosł majstrom budownictwa (murarstwa), ciesielstwa i kamieniarstwa tylko po dopełnieniu warunków niniejszemi przepisami postanowionych, od władzy udzielony będzie.

S. 2.

Warunki te są:

- a) Używanie w zupełności praw cywilnych, w szczególności fizyczna pełnoletność w skutek skończonego 24. roku życia, lub uznanie pełnoletności ze strony władzy;
- b) nieskazitelne prowadzenie się;
- c) potrzebne do rzemiosła uzdatnienie.

Uzdatnienie to w powszechności udowadnia się:

- 1. Świadectwami z porządnego przynajmniej trzechletniego wyuczenia się rzemiosła, i zajęcia się przynajmniej przez lat sześć rzemiosłem w własności czeladnika, z których, jeżeli chodzi o uzyskanie prawa majsterstwa do prowadzenia budowli lub murarstwa, przynajmniej dwa lata w własności podmajstrzego spędzone być mają.
- 2. Złożeniem teoretycznego i praktycznego egzaminu. Egzamin ten z kandydatami, którzy rzemiosło swoje w stolicy kraju wykonywać zamierzają, odbywać się będzie w krajowej Dyrekcyi Budowniczej, z kandydatami zaś, którzy rzemiosło swoje poza obrębem stolicy wykonywać zamierzają, albo także w krajowej Dyrekcyi Budowniczej, albo przed inżynierem obwodowym, którego rzeczona Dyrekcya w każdym zachodzącym przypadku delegować będzie.

§. 3.

Prośby o przedsięwzięcie egzaminu należy przy dołączeniu wszystkich dokumentów podawać do krajowej Dyrekcyi Budowniczej, która pozwolenie do złożenia egzaminu, jeżeli potrzebne warunki wykazane będą, wedle możności spiesznie udzieli, wyznaczając czas i miejsce do tegoż. Tarnow und Rzeszow an die Landesbau = Direkzion in Lemberg, im Krakauer Kreife aber an die k. k. Baugeschäftsleitung hierselbst zu richten.

Mercandin m. p.

Beilage ju Mr. 17.

Regulativ für die Bangewerbe.

S. 1.

Die behördliche Konzession zur selbständigen Ausübung der Gewerbe der Baumeister (Maurermeister), Zimmermeister und Steinmege wird nur nach Erfüllung der durch diese Vorschrift bestimmten Vorbedingungen verliehen werben.

S. 2.

Diese Bedingungen find:

- a) der Bollgennß der bürgerlichen Rechte, insbesondere die physische Großjährigkeit in Folge des zurückgelegten 24. Lebensjahres, oder die Großjährigkeits-Erklärung von Seite der Behörde;
- b) ein unbescholtener Lebensmandel;
- c) die erforderliche gewerbliche Befähigung.

Diese Befähigung wird in der Regel nachgewiesen:

- 1. durch Zeugnisse über die ordentliche wenigstens dreijährige Erlernung des Geswerbes und über eine wenigstens sechsjährige Verwendung bei dem Gewerbe in der Eigenschaft eines Gesellen, worunter zur Erlangung eines Bau- oder Maurermeister- Gewerbsrechtes wenigstens zwei Jahre in der Stellung eines Polirs zugebracht sehn mussen;
- 2. burch die Ablegung einer theoretischen und praktischen Prüfung. Diese Prüsfung wird für jene Bewerber, welche ihr Gewerbe in der Hauptstadt des Landes auszuüben beabsichtigen, bei der Landesbau-Direkzion, für jene Bewerber, welche ihr Gewerbe außerhalb der Hauptstadt auszuüben beabsichtigen, entweder bei der Landesbau-Direkzion, oder vor einem hiezu von letzterer am geeigneten Orte von Fall zu Fall zu belegirenden Kreisbauingenieur vorgenommen.

S. 3.

Das Ansuchen wegen Vornahme der Prüfung ist unter Anschluß aller Dokumente stets an die Landesbau-Direkzion zu richten, welche die Bewilligung zur Ablegung der Prüfung, wenn die Erfordernisse nachgewiesen sind, mit thunlicher Beschleunigung ertheilt, und die Zeit und den Ort derselben bestimmt.

S. 4.

Egzamin bądź przed krajową Dyrekcyą Budowniczą, bądź przed delegowanym inżynierem obwodowym, odbywać się będzie zawsze za przyzwaniem dwóch przez dotyczącą zwierzchność rzemieślniczą wyznaczyć się mających majstrów tego samego, lub jesliby nie było takich, innego powinowatego rzemiosła.

S. 5.

Ułożenie pytań do egzaminu i praktycznych zadań, należy do krajowej Dyrekcyi Budowniczej, i takowe, jeżeli egzamin przed delegowanym inżynierem odbywa się, temuż od krajowej Dyrekcyi Budowniczej opieczętowane nadesłane, i dopiero w obecności komisyi rozpieczętowane będą.

§. 6.

Egzamina stanowią odpowiedzi na kilka ustnych pytań, i rozwiązanie zadań praktycznych, przez rysunki i obrachowania uskutecznić się mające.

Pytania i zadania powyższe winny być tak ułożone, iżby zyskać można pewność, że kandydat zna teoryę, i tęż w danych przypadkach praktycznie zastosować umie, że nakoniec posiada potrzebną znajomość przepisów policyjnobudowniczych i ogniowych w zakresie swojego rzemiosła: przyczem jednak zawsze należy mieć na uwadze różnicę co do wymagań od tych, którzy rzemiosło budowlane w miastach stołecznych krajów koronnych, a tych, którzy takowe tylko w miejscach poza obrębem miast stołecznych, lub na wsi wykonywać zamierzają (miejscy i wiejscy majstrowie murarscy, ciesielscy, kamieniarscy).

S. 7.

Odbytego egzaminu powinien być dokładny protokół spisany i przez obecnych podpisany. Ocenienie rezultatu egzaminu i wydanie odpowiedniego świadectwa, należeć będzie do krajowej Dyrekcyi Budowniczej. Do niej więc komisye delegowane, przy dołączeniu swej opinii, protokóły egzaminacyjne przesełać winny.

§. S.

Udzielenie uwolnienia od egzaminów pozostawione jest Ministerstwu Handlu.

§. 9.

Udzielanie prawa majsterstwa na rzemiosła budowlane, lub pozwoleń do wykonywania tychże, pozostawia się właściwym władzom, którym rzemiosła te są poddane.

S. 4.

Die Prüfung erfolgt, sie moge vor ber Landesbau-Direktion, ober einem belegirten Rreisbau-Ingenieur vorgenommen werden, stets unter Beiziehung zweier, von
ber betreffenden Gewerbsbehörde zu bestimmenden Meister des gleichen, ober in beren
Ermanglung verwandter Gewerbe.

S. 5.

Die Entwerfung ber Prüfungsfragen und praktischen Aufgaben ist ber Landesbaus Direktion vorbehalten, und solche werden, falls die Prüfung vor einem belegirten Kreisingenieur geschieht, Letterem von ber Landesbau. Direktion versiegelt zugesenbet, und erst in Gegenwart ber Kommission eröffnet.

§. 6.

Die Prufungen bestehen in ber Beantwortung mehrerer munblicher Fragen und in ber mittels Beidnungen und Berechnungen zu bewirfenben Lösung praftischer Aufgaben.

Diese Fragen und Aufgaben sollen berart eingerichtet werben, daß sie das theoretische Wissen des Prüslings und die praktische Anwendung der Theorie auf gegebene Fälle, endlich die erforderliche Kenntniß der bau- und severpolizeilichen Vorschriften in seinem Gewerbszweige sicherstellen, wobei jedoch stets der Unterschied der Anforderungen, welche an jene, welche ein Baugewerbe in den Hauptstädten der Kronländer, und jene, welche dieses nur an Orten außerhalb der Hauptstädte oder auf dem Lande zu treiben beabsichtigen (Stadt- und Landbaumeister, Zimmermeister, Steinmehe), gestellt werden mussen, in's Auge zu fassen ist.

§. 7.

Ueber die vorgenommene Prüfung ist ein genaues Protokoll anfzunehmen und von den Anwesenden zu fertigen. Das Prüfungsresultat zu beurtheilen und das entsprechende Zeugniß auszustellen, steht stets der Landesbau-Direkzion zu. An diese sind baber von den belegirten Kommissionen die Prüfungsprotokolle gutächtlich einzusenden.

§. 8.

Die Dispens von Ablegung ber Prüfungen zu ertheilen, ift bem Sanbels - Mi-nifterium vorbehalten.

§. 9.

Die Berleihung ber baugewerblichen Meisterrechte ober Baugewerbs = Konzessionen bleibt ben orbentlichen Gewerbsbehörben vorbehalten.

S. 10.

Murarze, cieśle, kamieniarze, którzy egzamin jako majstrowie miejscy złożyli, mają prawo rzemiosło swoje wykonywać wszędzie w całym kraju koronnym, ci zaś, którzy egzamin na majstrów wiejskich odbyli, w całym kraju koronnym, z wyjątkiem miasta stołecznego.

Jednakże roboty budowlane, pod kierunkiem władz rządowego budownictwa zostające, mogą i w miastach stołecznych przez majstrów wiejskich być przedsiębrane.

S. 11.

Łączne posiadanie różnych rzemiosł budowlanych jest dozwolone, skoro na każde z tychże rzemiosł, po udowodnieniu uzdatnienia, pozwolenie w właściwej drodze uzyska się.

S. 12.

Istniejące legalnie cechy, stowarzyszenia, bractwa i t. d. rzemiosł budowlanych pozostają przez niniejszy przepis nienaruszone, o ile temuż wyraźnie się nie sprzeciwiają. Przepisy ustaw cechowych, względem przełożenia stowarzyszeniom dzieła popisowego (Meisterstüd), tudzież wszystkie do monopolistycznych prerogatyw dążące, lub odpowiednemu czasowi wykształceniu się w rzemiośle na zawadzie stojące przepisy, jako zniesione uważać należy.

Wszystkie inne ogólne przepisy o rzemiosłach, o ile przez niniejsze urządzenie zmianie nie ulegają, pozostają w swéj mocy równie i co do rzemiosł budowlanych.

§. 13.

Architekci należą do kategoryi wyzwolonych artystów, i jako tacy nie mają prawa do prowadzenia budowli.

18.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 26. Kwietnia 1854., o urządzeniu rzemiosł budowlanych w wschodnim administracyjnym okręgu Galicyi.

W skutek polecenia wysokiego Ministerstwa Handlu z dnia 21. Marca 1854., l. 6861, następujące urządzenie rzemiosł budowlanych *) ma prowizorycznie, a to z dniem 1. Czerwca 1854., wejść w życie w wschodnim administracyjnym okręgu Galicyi.

Gołuchowski m. p.

^{*)} Obacz toż urządzenie wyżej pod nr. 17.

S. 10.

Jene Baumeister, Zimmermeister, Steinmege, welche die Prüfung als Stadtmeister abgelegt haben, sind im ganzen Umfange des Kronlandes, jene welche die Prüfung als Landmeister abgelegt haben, im ganzen Kronlande mit Ausnahme der Hauptstadt zur Ausübung ihres Gewerbes berechtigt.

Bauarbeiten, welche von landesfürstlichen Baubehörben geleitet werben, können jedoch auch in Sauptfrädten von Landmeistern übernommen werben.

S. 11.

Der vereinigte Besit ber verschiedenen Baugewerbe ist gestattet, sobald für jedes bieser Gewerbe, nach Nachweisung der Befähigung, das Besugniß im ordentlichen Wege erwirft wird.

S. 12.

Die legal bestehenden Zünfte und Innungen, Konfraternitäten u. s. w der Baugewerbe bleiben durch diese Borschrift unberührt, insoferne nie derselben nicht ausdrückslich zuwider laufen. Die Bestimmungen der Zunftordnungen wegen Ablegung eines Meisterstückes vor der Innung, so wie alle jene Bestimmungen, welche auf eine mosnopolipische Bevorrechtigung hinzielen, oder der zeitgemäßen gewerblichen Ausbildung im Wege stehen, sind als abgeschafft zu betrachten.

Die sonstigen allgemeinen Gewerbsvorschriften bleiben, insoferne sie durch dieses Regulativ feine Aenderung erhalten, auch bezüglich ber Baugewerbe in Geltung.

§. 13.

Die Architekten gehören in die Kategorie ber freien Künftler, und find als solche zu Bauführungen nicht berechtigt.

18.

Kundmachung des Landesguberniums vom 26. April 1854, das Regulativ für die Baugewerbe in dem östlichen Berwaltungsgebiete Galiziens betreffend.

Bu Folge Weisung bes hohen Handelsministeriums vom 21. März 1854, Bahl 6861 hat das nachfolgende Regulativ für die Baugewerbe *) provisorisch, und zwar mit 1. Juni 1854, in dem östlichen Verwaltungsgebiete Galiziens in's Leben zu treten.

Goluchowski m. p.

^{*)} Siche Diejes Regulativ oben unter Dr. 17.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 27. Kwietnia 1854.,

wydany do dwunastu wschodnich Urzędów obwodowych włącznie z Bukowiną, za udzieleniem odpisu tegoż gubernialnéj Komisyi w Krakowie i c. k. Komendzie armii IV.,

którym rozporządza się zawezwanie miejscowych pastérzów dusz do ścisłego wypełnienia włożonego na nich §. 7. najwyższego patentu z dnia 5. Grudnia 1848. obowiązku we względzie prostowania spisów konskrypcyjnych wedle metryki urodzonych i zmarłych.

Rząd krajowy uczynił dostrzeżenie, że miejscowi pasterze dusz nie wszędzie i nie zawsze należycie wypełniają włożony na siebie §m. '7. najwyższego patentu z dnia 5. Grudnia 1848. obowiązek we względzie prostowania spisów konskrypcyjnych według metryki urodzonych i zmarłych, ograniczając się częstokroć na samém podpisywaniu spisów, udzielanych sobie przez władze naborowe, przezco koniecznie w sprawie rekrutacyjnej powstaje nieład, i w szczególności wielu naborowych znajduje powody uchylenia się od służby wojskowej, a wielka część stawionych, nie mających wieku prawem przepisanego, bywa odprawianą.

Aby zapobiédz szkodliwym skutkom tego zawczasu spostrzeżonego nieporządku, niektóre Urzędy obwodowe były zmuszone wysyłać komisarzy obwodowych, by na miejscu prostować wedle metryki spisy konskrypcyjne.

W celu usunienia tego nieładu Urząd obwodowy zawezwie miejscowych pastérzów dusz wyznań religijnych, które w tamecznym obwodzie się znajdują, aby pełnili obowiązek na siebie prawem włożony, a oraz tę doda przestrogę, że jeśliby podobne wypadki znowu się wydarzały, winowajcy, prócz wynadgrodzenia dotyczących wydatków komisyjnych, odniosą także stosowną karę policyjną.

Gołuchowski m. p.

Erlaß des Landesguberniums vom 27. April 1854,

an die zwolf öftlichen Kreisamter mit Ginschluß ber Bukowina, unter Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial = Kommission in Krakau und bas k. k. IV. Armee = Kommando,

womit angeordnet wird, die Ortsselsorger zur genauen Erfüllung der ihnen nach §. 7 des Allerhöchsten Patentes vom 5. Dezember 1848 auferlegten Berpflichtung bezüglich der Berichtigung der Konfkripzionslisten nach den Geburts: und Sterbe-Negistern anzuweisen.

Die Landesstelle hat die Wahrnehmung gemacht, daß die Ortsseelsorger der ihnen nach S. 7 bes Allerhöchsten Patentes vom 5. Dezember 1848 auferlegten Verpslichtung, bezüglich der Berichtigung der Konstripzionslisten nach den Geburts- und Sterbe-Registern, nicht überall und immer gehörig nachkommen, und sich häusig auf die bloße Fertigung dieser ihnen von den Stellungsobrigkeiten mitgetheilten Listen beschränken, wodurch nothwendiger Weise Unordnung im Rekrutirungs-Geschäfte entstehen muß, und insbesondere Umgehung der Wehrpslicht von Seite vieler Militärpslichtigen und Entlassung einer großen Anzahl von unter dem geseslichen Alter gestellten Individuen veranlaßt wird.

Um die nachtheiligen Folgen dieser rechtzeitig wahrgenommenen Ordnungswidrigteit zu beseitigen, waren mehrere Kreisämter bemüssigt, einen Kreissommissär an Ort und Stelle, Behufs der Berichtigung der Konstripzionelisten nach den Matrikeln, abzusenden.

Bur Hintanhaltung dieser Unzukömmlichkeiten hat bas Kreisamt die Ortsfeelsorger der dortkreises vorkommenden Religionsbekenntnisse zur genauen Erfüllung der ihnen gesetzlich obliegenden Verpflichtung mit dem Beisate anzuweisen, daß in etwa wieder vorkommenden Fällen die Schuldtragenden nebst dem Ersate der dießfälligen Kommissionskosten, auch mit einer angemessenen Polizeistrase werden geahndet werden.

Goluchowski m. p.

and divide supplementally retempt, any receipt, editional rate

